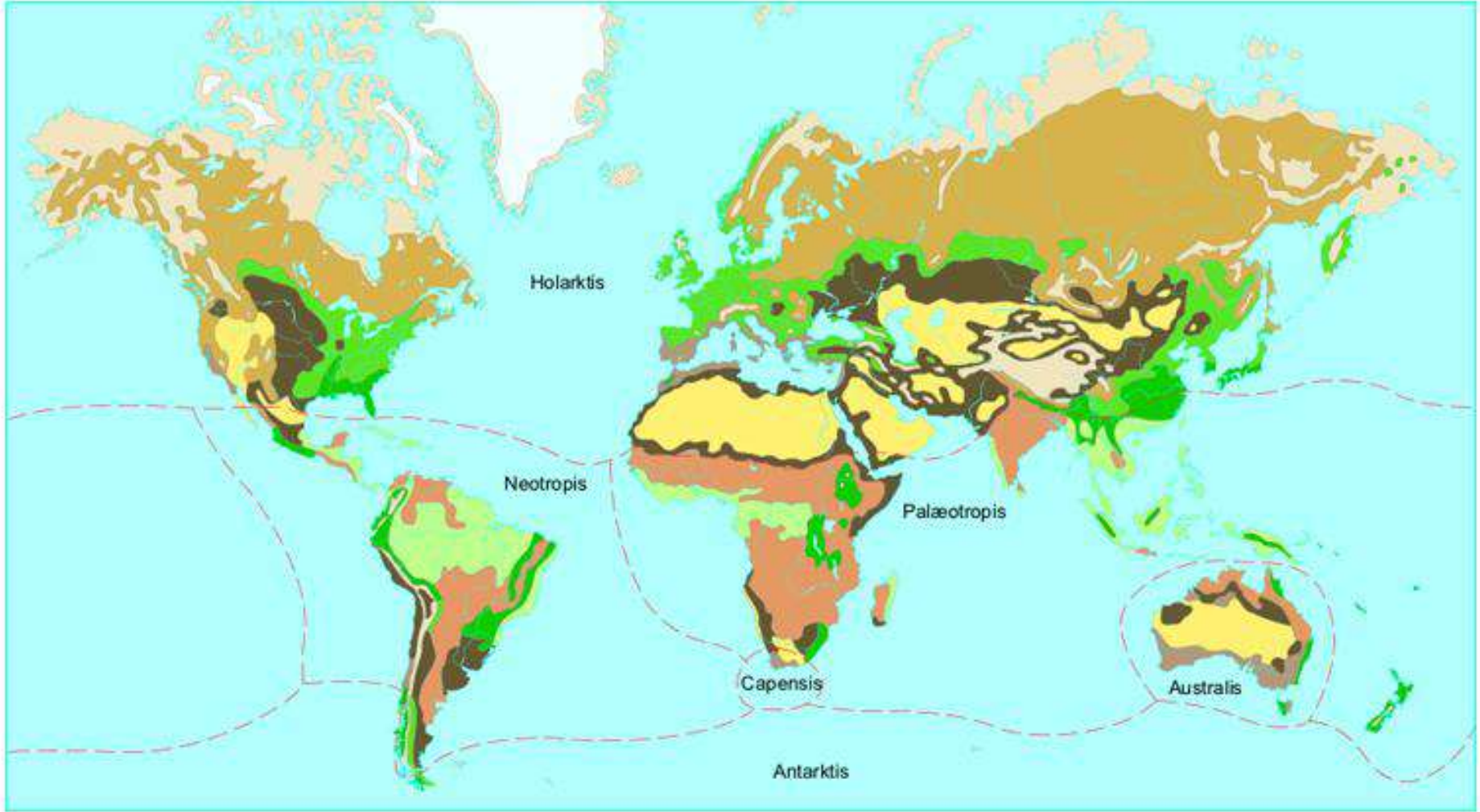

Dünyanın Flora Alemleri

- Dünya kendi içinde benzerlik gösteren 6 büyük flora alemine ayrılır:
- 1.Holarktikflora alemi
- 2.Paleotropis,
- 3.Neotropis,
- 4.Australis
- 5.Arkensis,
- 6.Kapensis
- Flora alemleri flora bölgelerine (region), flora bölgeleri de alanlarına (province) ayrılır.
- Türkiye Holarktikflora alemi içinde yer alır.

Flora Alemleri Haritası

**TÜRKİYE'NİN
FLORA BÖLGELERİ**

FLORA: Bir bölgede yetişen bitkilerin ortak adıdır.

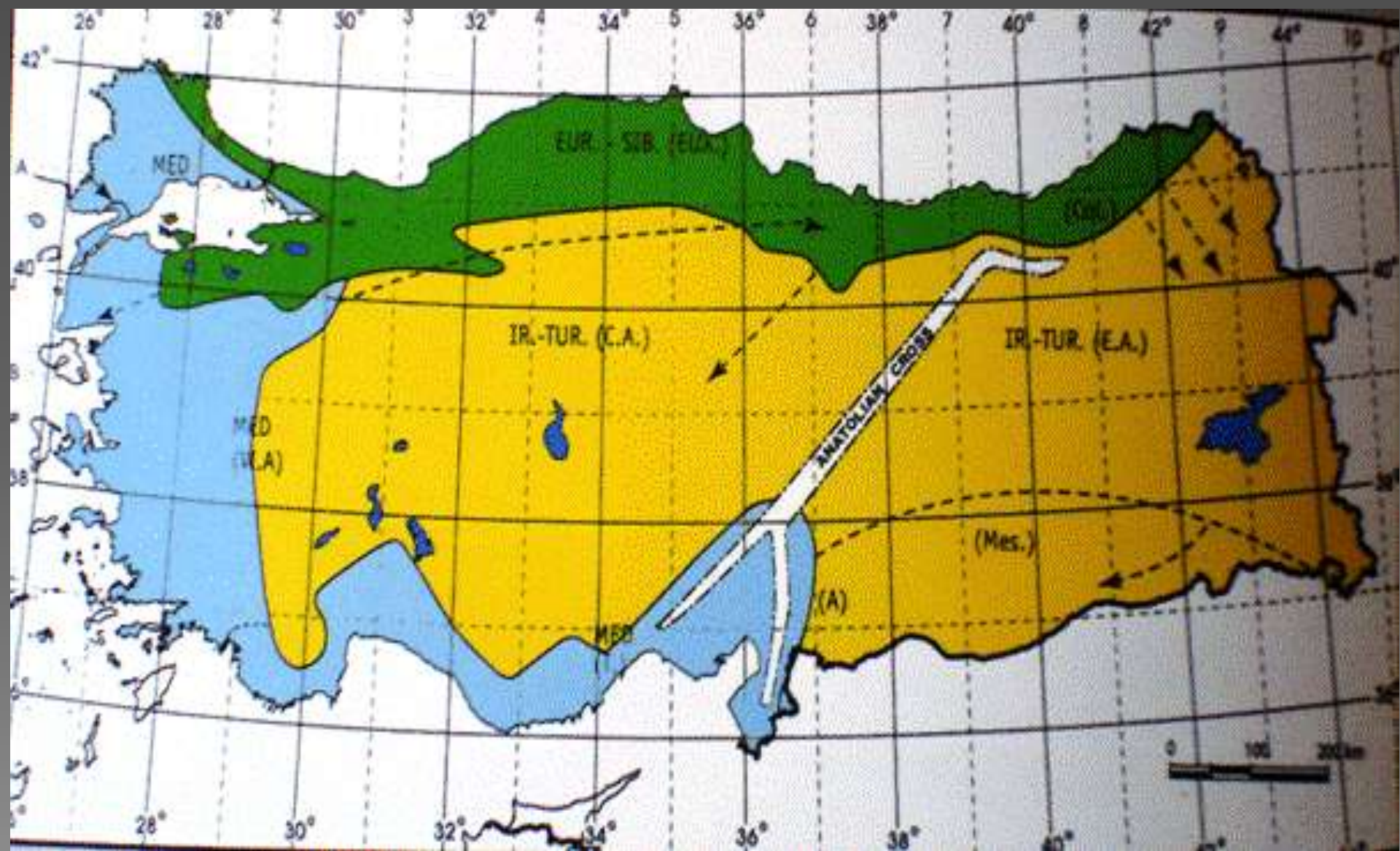
Sahip olduğu **11 707** taksonla neredeyse tüm Avrupa kıtasının tür çeşitliliğine sahiptir. Ülkemiz sahip olduğu bu farklı ekolojik özelliklerinden dolayı endemizm (**3649** endemik takson ve % 31,82 endemizm oranı) açısından da bir çok Avrupa ülkesinden daha zengindir.

Türkiye'nin Flora Bölgeleri

- **1. Avrupa –Sibirya flora bölgesi** (Karadeniz kıyılarında)
- **Kolşik flora alanı:** Kolşik flora sırasıyla Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, illeri ile devam eden kısmı kapsarken, batıda, geride kalan kısım Öksin alt flora bölümüne dahil edilir.
- **Öksin flora alanı**
- **2. Akdeniz flora bölgesi** (Akdeniz, Ege, Güney Marmara kıyılarında)
- **3. İran –Turan flora bölgesi** (İç bölgelerde)
- **İç Anadolu flora alanı**
- **Doğu Anadolu flora alanı**
- **Güneydoğu Anadolu flora alanı (Mezopotamya).**

Türkiye Bitki Bölgeleri Haritası

Türkiye'nin Doğal Bitki Örtüsü

- Doğal bitki örtüsü, fiziki ortamın temel öğelerinden biridir.
- Bitki örtüsü, iklim, topografya, anakaya, toprak ve canlılar gibi doğal ortam şartlarının kontrolünde şekillenir.
- Türkiye'de yetişen bitkilerin toplam tür sayısı 12,000'i geçer.
- Bitki örtüsü: Belli bir alanda kendiliğinden yetişen doğal bitkilerin tamamını ifade eder
- Bitki topluluğu: Benzer yetiştirme koşullarına uyum sağlayan bitkilerin tamamıdır

Avrupa–Sibiryaya Flora Bölgesi

- *Avrupa–Sibiryaya flora bölgesi*, Türkiye’de Karadeniz kıyısı boyunca görülür.
- Karadeniz kıyılarında yazları ılık, kışları serin ve her mevsim yağışlı bir iklim hüküm sürer.
- Türkiye’deki *Avrupa–Sibiryaya flora bölgesi* Melet ırmağının (Ordu) sınır oluşturduğu iki alt flora alanına (provans) ayrılır:
  - *Kolşikflora alanı* (Melet ırmağı doğusu),
  - *Öksinalt alanı* (Melet ırmağı batısı).
- Doğudaki kolşikflora alanı batıdaki öksinflora alanından daha fazla yağış alır; bu nedenle de tür sayısı ve endemik tür bakımından daha zengindir.

Karadeniz Kıyısı Bitkileri

- Karadeniz kıyı kesiminde tahribat nedeniyle klimaks vejetasyonu oluşturan ormanlar tahrip olmuş, bunun yerine ağaççık ve çalıların baskın olduğu Akdeniz ve Karadeniz elemanlarından oluşan Karadeniz makisi (psödomaki) yerleşmiştir.

Ağaççık ve çalı kuşağı (Psödomaki):

- • Karadeniz kıyı kuşağının aslı bitki örtüsü geniş yapraklı ormanlardır.
- • Ancak, tahribat nedeniyle günümüzde ormanların yerini genellikle ağaççık ve çalılar almıştır.
- • Bu kuşağa Karadeniz makisi veya psödomaki gibi isimler verilmiştir.

Geniş yapraklı ormanlar kuşağı:

- • 300 m'lerden başlar 800 m'lere kadar çıkar.
- • Kışın yaprağını döken kayın, kestane, gürgen, meşe, ihlamur, dişbudak gibi türlerden oluşur.

⦿ **Karışık ormanlar kuşağı:**

- ⦿ • Yaklaşık 800 m'lerden başlar 1200 m'lere kadar çıkar.
- ⦿ • Kayın, gürgen, meşe ve ıhlamur gibi geniş yapraklılarla göknar, ladin, karaçam ve sarıçam gibi iğne yapraklılardan oluşur.

⦿ **İğne yapraklılar kuşağı:**

- ⦿ • 1200 -2200 m'lere kadar çıkar.
- ⦿ • Göknar, sarıçam ve ladin gibi türlerden oluşur.

⦿ **Alpin çayırlar kuşağı:**

- ⦿ • 2200 m'lerden daha yukarılarda görülür.
- ⦿ • Genellikle otsu türlerden oluşur.

Sarıçam-göknar ormanları, Yaralığöz Dağı Batı Karadeniz

Doğu Karadeniz Karışık Ormanları

Rize'de çay bahçesi içinde
portakal

Karadeniz'de Yetişen Bazı Bitkiler

○ Ağaık ve alılar

- Mor iekli ormangülü
(*Rhododendronponticum*)
- Muşmula
(*Mespilusgermanica*)
- Fındık(*Coryllusavellana*)
- Kızılıık (*Cornusmas*)
- SarmaŐık (*Hederacholchica*)
- Defne (*Laurisnobilis*)
- Kocayemişi (*Arbutusunedo*)
- Katırtırnağı (*Spartiumjunceum*)
- Katran ardıcı
(*Juniperusoxcedrus*)

○ Ağaçlar

- Akçaaęaç (*Acercampestre*)
- DıŐbudak(*Fraxinusexcelsior*)
- Grgen (*Carpinusbetulus*)
- İhlamur (*Tiliarubra*)
- Meşe (*Quercusdschorocensis*)
- Kayın (*Fagusorientalis*)
- Kestane (*Castaneasativa*)
- Kızılağaç (*Alnusglutinosa*)
- Kknar (*Abiesnordmanniana*)
- Ladin (*Piceaorientalis*)
- Sarıçam (*Pinussilvestris*)

Mor çiçekli orman
gülü

muşmula

Koca yemiři:
(ađaç ileđi)

Katır tırnağı

Dost Bahçivan 2008

Katran ardıcı

kızılağaç

Akdeniz Bitki Örtüsü

- **Akdeniz bitki örtüsü**, yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçen Akdeniz iklimi kuşağında (Akdeniz Bölgesi ile Kıyı Ege ve Güney Marmara bölümlerinde) yayılış gösterir.
- Kış mevsiminin yağışlı ve ılık geçmesi bitkilerin yıl boyunca daima yeşil kalmasına imkan verirken;
- Yazların sıcak ve kurak geçmesi ise bitkilerin su harcamasını en aza indirecek şekilde küçük, sert ve tüylü yapraklılardan oluşmasına yol açmıştır.
- Genelleştirecek olursak, Akdeniz bitki örtüsü kuraklığa dayanıklı, yıl boyunca yeşil kalan türlerden oluşur.

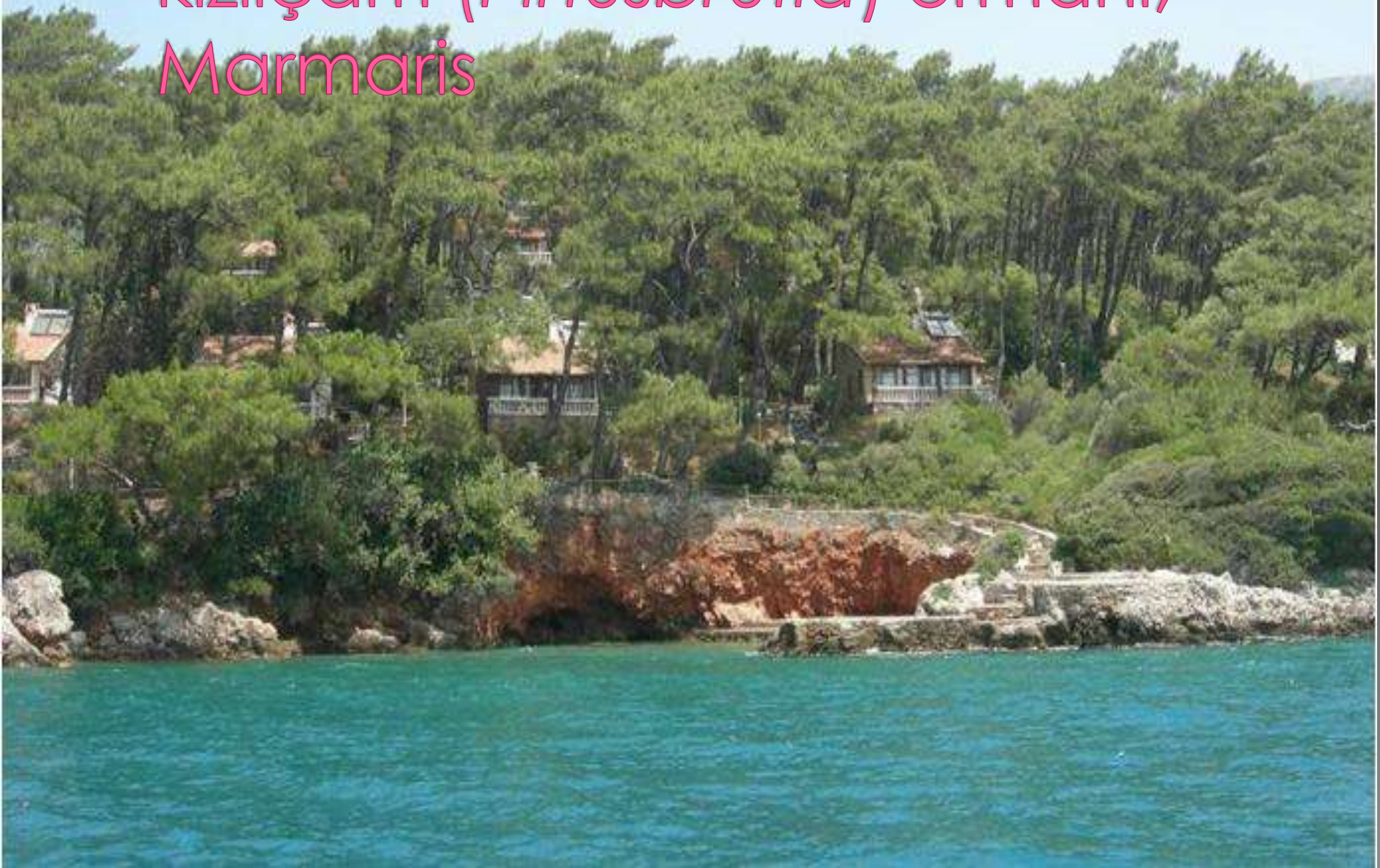
MAKİ:

- TANIM: Akdeniz İklimi görülen yerlerde, Kızılçam Ormanlarının tahrip edildiği kıyı kuşağında ortaya çıkan çalı topluluğudur.
- Genellikle 1-3 m boyunda olan bu çalıların yaprakları kalın, sert, parlak ve tüylüdür. Makilerin yaprakları yıl boyunca yeşil kalır.
- BAŞLICA MAKİ TÜRLERİ: Zeytin, Mersin, Keçiboynuzu, Zakkum, Erguvan, Defne vb.

MAKi

Deniz kıyısından başlayan
kızılçam (*Pinus brutia*) ormanı,
Marmaris

Akdeniz Bölgesi Bitkileri

Çalılar

- Zeytin / Delice (*Oleaoleaster*)
- Defne (*Laurisnobilis*)
- Kocayemişi (*Arbutusunedo*)
- Tespih (*StyraxofI ficinalis*)
- Katırtırnağı (*Spartiumjunceum*)
- Zakkum (*Neriumoleander*)
- Katran ardıcı (*Juniperusoxcedrus*)
- Menengiç (*Pistacialentiscus*)

Ağaçlar

- Halep çamı (*Pinushalepensis*)
- Fıstık çamı (*Pinuspinea*)
- Pırnal meşesi (*Quercusilex*)
- Kermez meşesi (*Quercuscoccifera*)
- Kızılçam (*Pinusbrutia*)
- Karaçam (*Pinusnigra*)
- Lübnan sediri (*Cedruslibani*)
- Toros köknarı (*Abiescilicia*)

zeytin

defne

tespin

zakkum

menengiç

Halep çamı

Fistik ami

Pırnal meşesi

Lübnan sediri

İran –Turan Flora Bölgesi

- Kışları soğuk ve kar yağışlı, yazları sıcak ve kurak, karasal özelliklerin baskın olduğu bir iklim sahasıdır. İran-Turan flora bölgesi Türkiye’de üç alt bölümde incelenir:
- *1.İç Anadolu flora alanı*
- *2.Doğu Anadolu flora alanı*
- *3.Güneydoğu Anadolu flora alanı (Mezopotamya).*
- Doğu Anadolu ile İç Anadolu alanları Doğu Anadolu Diyagonalı denilen SW-NE yönlü çapraz bir hatla ayrılır.
- Güneydoğu flora alanı ise Güneydoğu Torosların güneyinde kalan kesimi içine alır.

Step ve Antropojen Stepler

- Step formasyonu, **bozkır formasyonu** olarak da bilinir.
- Genellikle otsu türlerden oluşur.
- Bazı türler mevsimlik iken, bazıları da çok yıllıktır.
- Bazen de ormanların tahribinden sonra ortaya çıkarlar.
- Bu durumda **antropojen step** olarak adlandırılırlar.
- Genellikle tüylü, dikenli ve az yapraklı olurlar.
- Genellikle soğanlı, yumrulu, dikenli ve kokuludurlar.
- Başlıca türleri; **geven, yavşan otu, yumak otu, üzerlik otu, deve dikenini, sütleğen ve kekik** 'tir.

İran –Turan bitki örtüsü

- Ülkemizde iki alt bölgeye ayrılır.
- İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde görülür.
- Bu bölgelerde karasal iklim şartları hüküm sürmekte, kışlar uzun, soğuk ve genellikle kar yağışlı, yazlar ise sıcak geçmektedir.
- Genellikle alçak kesimler **doğal step alanları** olup, otsu türler ve odunsu çalılarla kaplıdır.
- Yüksek kesimlerde ise nispeten artan yağış ve uygun bakım şartlarına bağlı olarak kurakçıl karakterli **meşe ve ardıç ormanları** dikkati çeker.

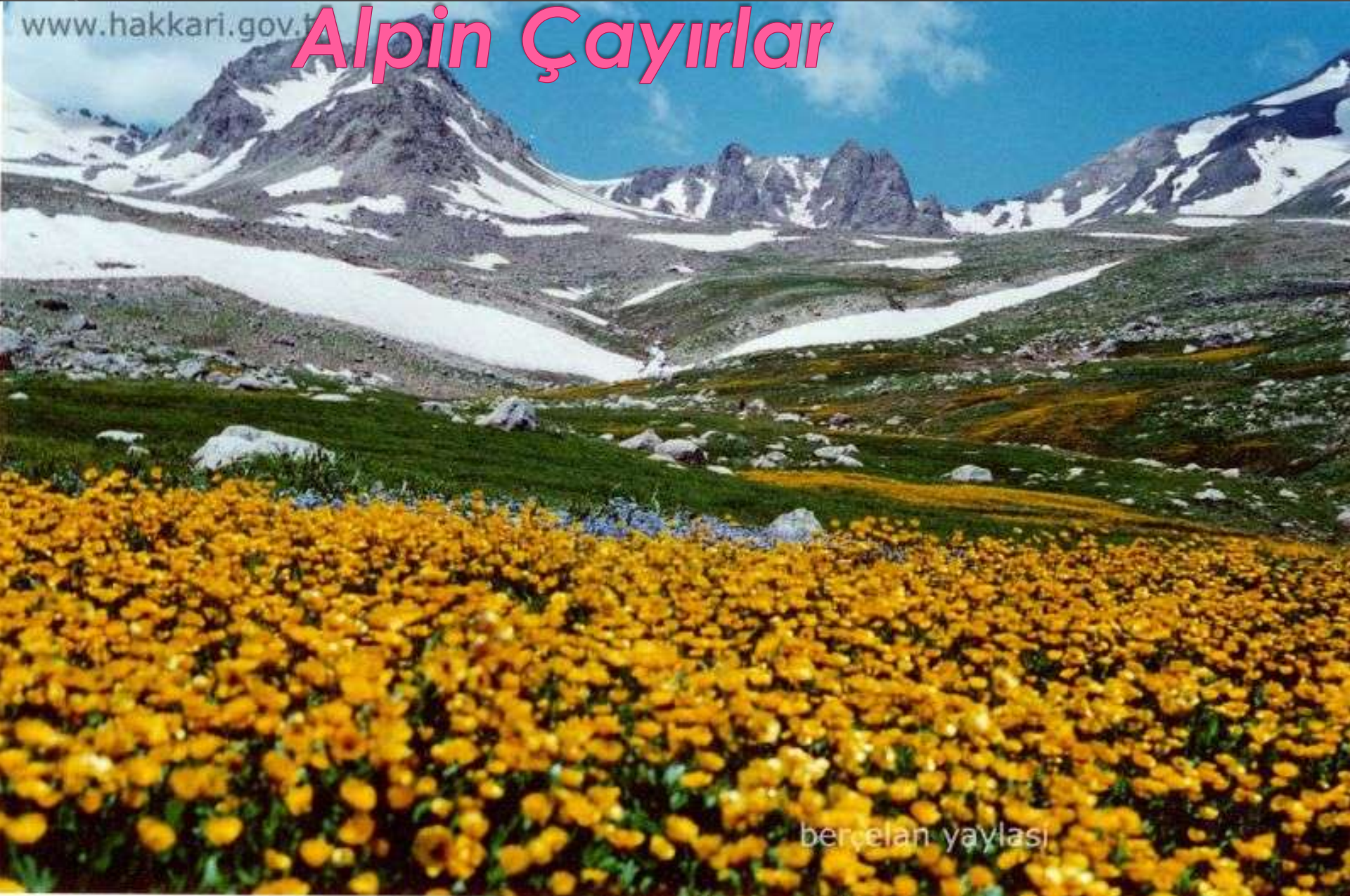
Mezopotamya bitki örtüsü

- Mezopotamya bitki örtüsü, İran Turan flora bölgesinin bir alt alanıdır.
- Ülkemizin en sıcak ve kurak bölgesi durumundaki Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görülür.
- Bitki türü ve sayısı bakımından oldukça fakirdir.
- İç Anadolu'ya göre daha kurakçıl ve türler manzaraya hakimdir.

Çayır

- Yarı nemli karasal iklimin görüldüğü Erzurum-Kars platosu ile D.Karadeniz'de olduğu gibi yüksek yaylalarda görülen ot topluluklarıdır.
- Yaz boyu yeşil kalan çayırlar, bozkırlara göre daha uzun boylu ve gür olup büyük baş hayvancılığa elverişli ortamlar meydana getirir.

Alpin ayirlar

berçelan yaylası

Alpin ayırlar

BOZKIR (Step):

- Orta kuşağın yarı kurak iklim bölgelerinde, **İlkbahar** yağışlarına bağlı olarak yeşeren **Yaz** kuraklığından dolayı sararıp – kuruyan ot topluluğudur.
- Başlıca türleri;
  - **Kekik,**
  - **Yavşan otu,**
  - **Yumak,**
  - **Gelincik,**
  - **Geven,** dir.

Geven

Yavşan otu

Yumak otu

Üzerlik otu

Deve dikeneni

Sütleğen

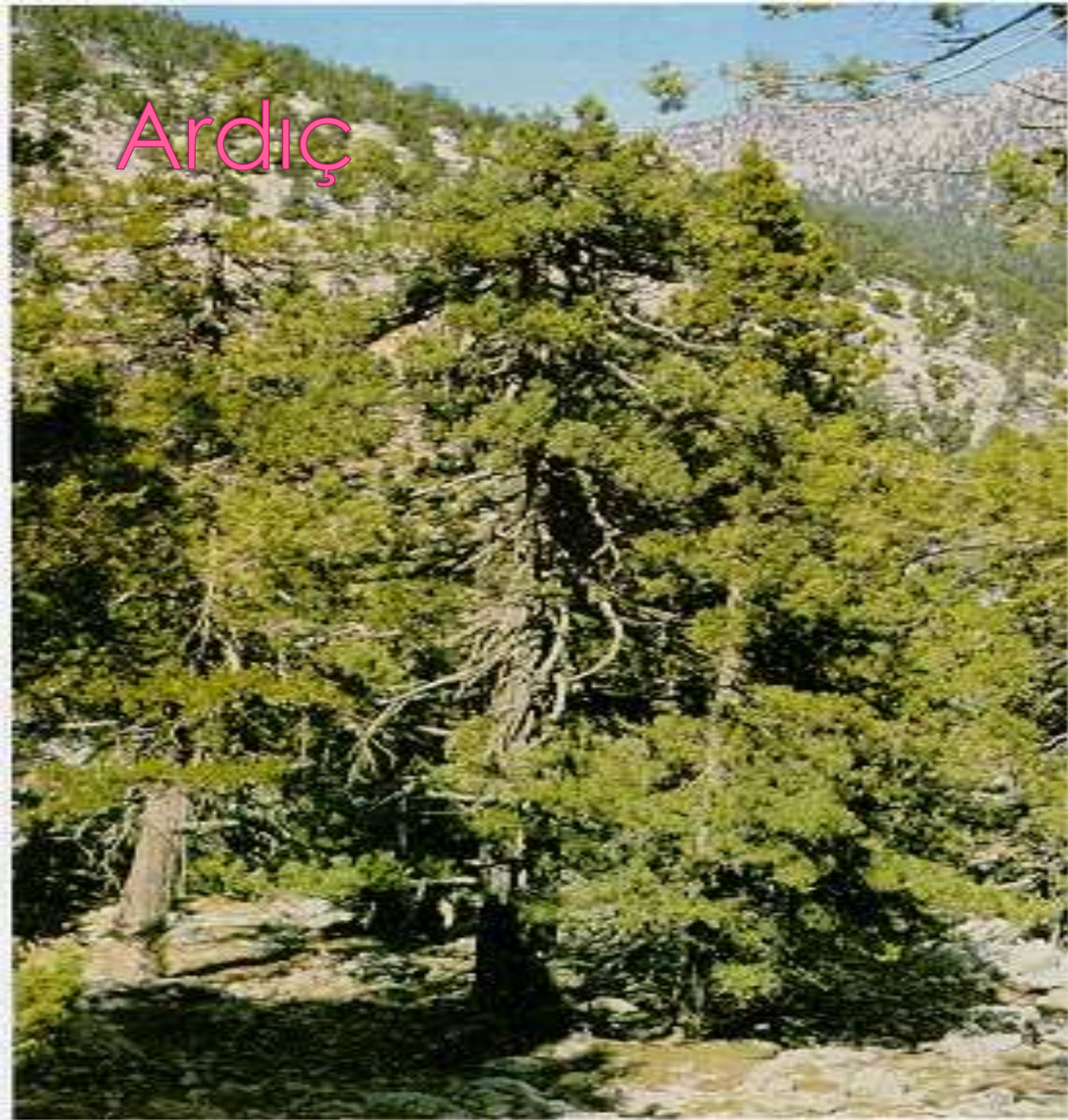

Kekik

Ardıç

KAYNAKÇA

- Akman, Y. 1993. **Biyocoğrafya. Palmeyayıncılık.**, Ankara.
- Atalay, İ. 1983. **Türkiye Vejetasyon Coğrafyasına Giriş.** Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 19, İzmir.
- Erinç, S. 1977. **Vejetasyon Coğrafyası.** İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Yayın No. 92, İstanbul.
- İnandık, H. 1965. **Türkiye Bitki Coğrafyasına Giriş.** İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Yayın No. 42, İstanbul.
- İzbirak, R. 1976. **Bitki Coğrafyası.** Ankara Üniversitesi, DTCF Yayınları No. 266. Ankara
- Kılınç, M., Kutbay, H.G. 2007. **Bitki Coğrafyası.** PalmeYayıncılık. ISBN:978-9944-341-49-3, Ankara.
- <http://www.dogabotanik.com/sayfa.php?ID=44>
- <http://www.denstoredanske.dk/@api/deki/files/23025/=418153.801.png>